

Рецензия

от доц. Рашо Макавеев, доктор

на дисертационен труд на Каролина Валериева Грозданова

на тема

„ВЛИЯНИЕ НА СКОРОСТНО-СИЛОВИТЕ КАЧЕСТВА ВЪРХУ ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКОТО МАЙСТОРСТВО ПРИ ЖЕНИ ПО СВОБОДНА БОРБА“

За присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“, област на висшето образование 7., здравеопазване и спорт, професионално направление 7.6 спорт, докторска програма „Теория и методология на

спортната наука“

Научен ръководител: проф. Даниела Дашева, дн

Така представения труд прави впечатление с класическата структура за подобен вид трудове.

Увода е кратък и би могло по-умело да насочи вниманието на читателя към същността на труда.

В първа глава са представени определения за сила, видове мускулни съкращения, видове сила. Много точно е повторен текст от публикувано учебно помагало, което мисля, че може да е проблем от гледна точка на плагиатство – повтарящи се между 5 и 7 думи в изречение за почти целия текст до 44 страница.

От практическа гледна точка бих оспорил подредбата за развитие на видовете сила в годишния цикъл (стр. 11 долу).

Така представения и подреден текст не намирам как точно показва връзката с борбата (стр. 21 последен абзац).

Цитират се едни и същи автори и източници, цитират се изследвания за бокс, лека атлетика, вдигане на тежести и други спортове, но не и такива за борба, а такива има много (Русия, Германия, Иран, САЩ, дори и в България). Резонно е да са потърсени за аргументиране на връзката между скоростно-силовите възможности и борбата.

Повечето от цитираните изследвания са от спортове са със съвсем различна специфика на нервно-мускулното усилие от тази характерна за борбата.

Планирането на спортната подготовка се подчинява в значителна степен на спортния календар и минимално на типа спорт (скоростно-силов стр. 38, р.14)

Взривната сила на горни крайници е типична за техниката в бокса, но не и в борбата. До страница 43 разбираме, че по принцип скоростно-силовите способности са важни за спорта, но връзка с борбата не е представена.

С цялото ми уважение към живота и работата на проф. Р. Петров не мога да се съглася с твърдението, че той прави първите в света научни трудове свързани с техниката и тактиката в борбата (стр. 44).

При описанието на техниката се твърди, че хватката има сравнително константна структура, но това може да се твърди само за основната и част.

Смятам, че е по-коректно буквалните цитирания да се поставят в кавички и да се отразяват веднага след това.

Така представения текст слабо обосновава връзката между изследваните фактори на спортното постижение в исторически план, а има много изследвания, които биха я аргументирали.

В под глава I.3 няма никаква информация за спецификата на скоростно-силовите качества в борбата, както е указано в заглавието и.

Повишаването на темпото на схватката характерно след последните промени в правилата е за сметка на по-добра техническа подготовка, както и на високо ниво на владение на тактическите способности за водене на схватката.

Основните задачи на скоростно-силовата подготовка на включват (страница 61, долу) „...да се подобри здравето..“, което не е подходящо поради факта, че изследват спорт за високи постижения, а не спорт за всички.

В под глава I.5 особеностите на женския организъм не са намерили отражение, както е в заглавието и, но за сметка на това се вижда добро проучване на физическата подготовка в борбата.

Втора глава

Задачите са формулирани ясно и коректно с оглед темата и смисъла на работната хипотеза.

Необяснимо за мен е каква е връзката на настоящото изследване и анализа на всички схватки без българско участие? Анализирани са 426 срещи от ЕП и СП без българско участие и само 90 с такова (стр.69). Да това е голям обем свършена работа, тези анализи на техническата ефективност на състезателки от световния елит дават много полезна информация за треньорите и посока в която да насочат работата си, но за съжаление нямат никаква връзка с темата на настоящата разработка.

Описанието на техническите действия и онагледяването им е излишно и няма отношение към така формулираното изследване, въпреки отличните източници от които е копирано. При изразяване на някаква аргументация в полза на настоящото изследване да, но в случая само обременява труда с излишен обем.

При описанието на спортно-педагогическите тестове са включени някои, които не фигурират после в работата (веднъж са описани 12, а после 14 и т.н.), има известни разминавания с теглото на плътната топка 2 и 4 кг? Описанието на някои от тестовете е направено с различна формулировка на различни места в работата, което носи известно объркване (стр. 82, 84), не е описано с какви тежести се изпълнява теста „теглене на щанга от лицев лег.

Така представените практически тестове се използват в борбата, но едни в подготвителен период, други в специално подготвителен, а трети в състезателен, в зависимост от целите на тези етапи и същността на тренировъчната работа в тях, така че събирането им в една тестова батерия и то обвързано с техниката не е съвсем коректно. Описан е и тест „теглене на щанга от лицев лег“, но същият не фигурира никъде по нататък в работата или обработката на данни (стр.173, табл.8)?

В методиката за развитие на скоростно силовите качества не е направена ясна конкретизация (сила, бързина, взривна сила, силова издръжливост и т.н.).

При подготовката на анкетата, при формулиране на въпросите е било редно да се съобразите със сроковете за възстановяване на съответните енергетични запаси след съответно натоварване, като няма възможност да се тренира формиращо за взривна сила всеки ден или пет пъти в седмичния цикъл.

При работа за взривна сила не е възможно работата в една серия да превишава 30 и повече секунди, както това е при хвърляне на чучело 12 пъти или „прескок провиране“ при които вече става въпрос за скоростно-силова издръжливост (и в описанието на тестовете и в таблиците по назад, например стр.89 табл. 4).

Използваните математико-статистически методи са описани коректно и точно, като самата статистическа обработка е извършена на ниво.

Организация е описана прегледно и информативно.

В глава Анализ, стр. 93 е интересно каква е целта на разделението на тренинговете по възраст и ако има смисъл той не е изведен в анализа на резултатите от анкетата. От този анализ не произлиза никакво по-сериозно заключение, нито конкретика, ако въпросите са, за което и да е физическо качество тренинговете ще отговорят, че е важно. От тази анкета би следвало да имате отправна точка в началото на изследването, но не е изведена на преден план!

Няма как да не се критикува въпроса: кога физическата подготовка започва да доминира (*преодолява?*) над техническата, защото това е абсолютно невъзможно в *сложно технически спорт като борбата с вероятностен характер* (втора анкета, втори въпрос).

В текста не се среща адекватно обяснение на „стартово ускорение за захват“, като през по-голямата част от схватката състезателките се борят от плътен контакт?

Резултатите от анализа на втората анкета доказват еднозначно, че липсата на единна програма за обучение и тренировка по борба, както и контрол обезпечени и регламентирани от БФБ води до хаос и работа на парче, а липсата на резултати е най-сериозното доказателство за това (визирам българската борба като цяло).

Анализ на технико-тактическата ефективност стр. 110, СП Търнава 2018 за девойки, анализирани срещи с българско участие - три. СП 2018 за жени от 261 срещи само 14 са с българско участие. СП за девойки 2019 от 223 срещи само 8 са с българско участие, а СП за жени 2019 от 293 такива са 14. Избутването от зоната за пасивност не е и никога не е било техническо действие, както упорито се твърди в работата, независимо от факта, че се точкува. Хубаво е когато се говори за технически действия да се използва коректно общоприетата в България терминология („събаряне с хват на двата крака“, „събаряне на един или двата крака“?).

За съжаление времето в което сме имали научно обоснована система на спортна подготовка е много назад в годините, а по настоящем се радваме на кабинетна наука нямаща връзка с практиката.

Смятам, че във връзка с темата на разработката е било възможно да се потърси връзка между коронните технически действия на състезателките медалистки от българския национален отбор и чрез кинематичен анализ може съвсем резонно да се докаже значението на скоростно-силовите характеристики за прилагането им.

Обобщения анализ показва насоките на приоритетно използваната техника в света и това е добре ако това беше темата на дисертацията. По същата логика е възможно на базата на резултатите от този анализ да се подберат най-популярните техники и пак с кинематичен анализ да се докаже връзката със скоростно-силовите способности, но не е направено.

Няма логика в провеждане на тестиране на скоростно-силовите качества след голямо първенство (ЕП и СП), може би има някакво отношение към тренираността и достигането, запазване и загуба на спортна форма в годишен аспект, но отново не намирам пряка връзка с темата, а още повече да подкрепя или отхвърля работната хипотеза и предположения.

Не е коректно да се изследват скоростно-силовите възможности на български състезателки, да се сравняват и да се търси корелация с резултати от техническа ефективност на всички състезателки в света защото нямат връзка!

Статистическата обработка е извършена коректно, подбрани са подходящи методи и средства, но въпреки това корелации не се откриват поради фактите изложени по-горе. Въпреки това автора прави категорични заключения в подкрепа на тезата (стр. 189, табл.15 и надолу в текста), което смятам че е недопустимо.

Работата изобилства от печатни грешки, което прави лошо впечатление.

В глава изводи и препоръки ще си позволя да ги коментирам един по един. Извод №1 не намирам, че е доказан с анкетата. В извод №2 отново срещаме така формулираното „стартово ускорение за захват“

Извод №3 е вярно твърдение по същността си, но по никакъв начин не произлиза от текста, и не е доказано от така представения труд.

Изводи №4 и №5 не кореспондират с така формулираната тема на дисертацията.

Извод №6 е свързан с развитието на спортната форма, като така представен също не е във връзка с темата на изследването.

Извод №7 се опитва да ни внуши несъществуваща зависимост между скоростно-силовите показатели на българските състезатели и технико-тактическите показатели изведени от анализа на ЕП и СП, но на всички състезатели!

Относно препоръките първата няма връзка с темата, втората и третата препоръки принципно са верни твърдения, но нищо от така представеното изследване не води до тях.

Препоръка №4 също звучи много добре, но по никакъв начин не произлиза от текста.

Огромния обем приложения показва, че е извършен значителен труд за анализирането на голям брой схватки, но за съжаление това не е обвързано логически с темата на разработката.

Така представения за разглеждане дисертационен труд според мен е незащитим.

Въпреки всички критични бележки, смятам че са положени сериозни усилия, събрани и обработени са голямо количество данни и информация. Всичко това ме кара да мисля, че докторантката и научният и ръководител са били способни да коригират отделни недостатъци, да изведат на преден план факти и данни подкрепящи или отричащи работната им хипотеза.

В крайна сметка е представен голям обем информация, която не е взаимно свързана и обосновано подредена в контекста на темата.

Пропускането на предварително разглеждане на труда смятам, че е допринесло за описаните слабости на разработката и официалната и защита ще рефлектира върху НСА и реномето и.

Рецензент: .....

Доц. Рашо Макавеев, доктор

27.08.2020

Review

by Assoc. Prof. Rasho Makaveev, Ph.D.

of the dissertation of Karolina Valerieva Grozdanova

on the topic

"INFLUENCE OF SPEED AND STRENGTH QUALITIES ON TECHNICAL
AND TACTICAL MASTERY IN WOMEN IN WRESTLING"

For awarding the educational and scientific degree "DOCTOR", field of higher
education 7., healthcare and sports, professional field 7.6 sports, doctoral
program "Theory and methodology of

sports science "

Scientific adviser: Prof. Daniela Dasheva, dn

The work presented in this way impresses with the classical structure for this
type of work.

The introduction is short and could more skillfully direct the reader's attention to
the essence of the work.

The first chapter presents the definitions of strength, types of muscle
contractions, types of strength. It is very accurately repeated text from a
published textbook, which I think can be a problem from the point of view of
plagiarism - repeating between 5 and 7 words in a sentence for almost the entire
text up to 44 pages.

From a practical point of view, I would challenge the arrangement for the
development of the types of force in the annual cycle (p. 11 below).

I do not find the text presented and arranged in this way exactly how it shows
the connection with the struggle (p. 21 last paragraph).

The same authors and sources are cited, boxing, athletics, weightlifting and
other sports are cited, but not wrestling, and there are many (Russia, Germany,
Iran, USA, even in Bulgaria) . It is reasonable to be asked to argue the
relationship between speed and power capabilities and combat.

Most of the cited studies are from sports with a completely different specificity
of neuromuscular effort from that characteristic of wrestling.

The planning of sports training is largely subject to the sports calendar and minimally to the type of sport (speed-power page 38, p.14)

The explosive force of the upper limbs is typical of boxing technique, but not in wrestling. Up to page 43 we understand that in general speed and power abilities are important for sports, but a connection with wrestling is not presented.

With all due respect to the life and work of Prof. R. Petrov, I cannot agree with the statement that he makes the world's first scientific works related to the technique and tactics in wrestling (p. 44).

In describing the technique, it is claimed that the grip has a relatively constant structure, but this can only be stated for its main part.

I think it is more correct to put literal quotations in quotation marks and to reflect them immediately afterwards.

The text presented in this way poorly substantiates the connection between the studied factors of sports achievement in historical terms, and there are many studies that would argue it.

In sub-chapter I.3 there is no information about the specifics of the speed-power qualities in combat, as indicated in the title and.

The increase in the pace of the fight, characteristic after the latest changes in the rules, is at the expense of better technical preparation, as well as a high level of mastery of the tactical methods of conducting the fight.

The main tasks of speed and strength training do not include (page 61, below) "... to improve health ..", which is not appropriate due to the fact that you study sports for excellence, not sports for all.

In Chapter I.5, the peculiarities of the female organism are not reflected, as in its title, but on the other hand a good study of physical training in wrestling can be seen.

Chapter Two

The tasks are formulated clearly and correctly in view of the topic and the meaning of the working hypothesis.

It is inexplicable for me what is the connection between the current research and the analysis of all fights without Bulgarian participation? 426 meetings of the EP and SP without Bulgarian participation were analyzed and only 90 with such (p. 69). Yes, this is a large amount of work done, these analyzes of the technical efficiency of athletes from the world's elite provide very useful information

about coaches and the direction in which to direct their work, but unfortunately have nothing to do with the topic of this study.

The description of the technical actions and their illustration is superfluous and has no relation to the research formulated in this way, despite the excellent sources from which it has been copied. In expressing any argument in favor of the present study yes, but in this case only burdens the work with excess volume.

In the description of the sports-pedagogical tests are included some that do not appear later in the work (once described 12, then 14, etc.), are there any discrepancies with the weight of the solid ball 2 and 4 kg? The description of some of the tests is made with different wording in different places in the work, which brings some confusion (pp. 82, 84), it is not described with what weights the test "pulling a barbell from a supine position" is performed.

The practical tests presented in this way are used in wrestling, but some in the preparatory period, others in the special preparatory, and others in the competition, depending on the goals of these stages and the nature of the training work in them, so that collecting them in a test battery tied to the technique is not entirely correct. A test "pulling a barbell from a front bed" is also described, but it does not appear anywhere else in the work or data processing (p. 173, table 8)?

No clear specification has been made in the methodology for the development of speed and power qualities (strength, speed, explosive power, strength endurance, etc.).

When preparing the survey, when formulating the questions, it was appropriate to comply with the deadlines for recovery of the respective energy reserves after the respective load, as there is no possibility to train explosive force formation every day or five times a week.

When working for explosive power, it is not possible for the work in one series to exceed 30 and more seconds, as is the case with throwing a stuffed animal 12 times or "skipping" which is already a question of speed and power endurance (and in the description of tests and in the tables behind, for example p.89 table 4).

The used mathematical-statistical methods are described correctly and precisely, as the statistical processing itself is performed at the level.

Organization is described clearly and informatively.

In the chapter Analysis, p. 93 it is interesting what is the purpose of the division of coaches by age and if it makes sense it is not presented in the analysis of the results of the survey. From this analysis does not come any more serious conclusion, nor specifics, if the questions are, for any physical quality coaches will answer that it is important. From this survey you should have a starting point at the beginning of the study, but it is not brought to the fore!

There is no way not to criticize the question: when does physical training begin to dominate (overcome?) Over technical, because this is absolutely impossible in a complex technical sport such as the fight against probabilistic nature (second survey, second question).

There is no adequate explanation of "starting acceleration for grip" in the text, as during most of the fight the competitors struggle from close contact?

The results of the analysis of the second survey clearly prove that the lack of a unified program for wrestling training and control provided and regulated by the BSE leads to chaos and piecemeal work, and the lack of results is the most serious proof of this (I am referring Bulgarian wrestling in general).

Analysis of the technical and tactical efficiency p. 110, SP Tarnava 2018 for girls, analyzed meetings with Bulgarian participation - three. WC 2018 for women from 261 meetings only 14 are with Bulgarian participation. Out of 223 meetings, only 8 out of 223 meetings with Bulgarian participation, and out of 293 out of 293, out of 223, the pushing out of the passivity zone is not and has never been a technical action, as the work insists, regardless of the fact. that is scored. It is good when talking about technical actions to use correctly the common terminology in Bulgaria ("demolition with a grip on both legs", "demolition of one or both legs"?).

Unfortunately, the time in which we had a scientifically based system of sports training is far back in time, and we currently enjoy office science that has nothing to do with practice.

I think that in connection with the topic of development it was possible to look for a connection between the crown technical actions of the medalists of the Bulgarian national team and through kinematic analysis can reasonably prove the importance of speed and power characteristics for their application.

The summary analysis shows the directions of the priority technique used in the world and this is good if this was the topic of the dissertation. By the same logic, it is possible on the basis of the results of this analysis to select the most popular techniques and again with kinematic analysis to prove the connection with the speed-power abilities, but it is not done.

There is no logic in testing the speed and strength qualities after a big championship (EP and SP), maybe there is something to do with training and reaching, maintaining and losing sports form in annual terms, but again I do not find a direct connection with the topic, and even more to support or reject the working hypothesis and assumptions.

It is not correct to study the speed and power capabilities of Bulgarian athletes, to compare and look for a correlation with the results of technical efficiency of all athletes in the world because they have no connection!

The statistical processing was performed correctly, appropriate methods and tools were selected, but no correlations were found due to the facts set out above. However, the author draws definite conclusions in support of the thesis (p. 189, Table 15 and below in the text), which I consider to be inadmissible.

The work is full of typos, which makes a bad impression.

In the chapter conclusions and recommendations I will allow myself to comment on them one by one. Conclusion №1 I do not find that it is proved by the survey. In conclusion №2 we again meet the so formulated "starting acceleration for grip"

Conclusion №3 is a true statement in its essence, but in no way derives from the text, and is not proved by the work thus presented.

Conclusions №4 and №5 do not correspond to the formulated topic of the dissertation.

Conclusion №6 is related to the development of the sports form, and thus presented is also not related to the research topic.

Conclusion №7 tries to suggest a non-existent relationship between the speed and strength indicators of the Bulgarian athletes and the technical and tactical indicators derived from the analysis of the EP and SP, but of all athletes!

Regarding the recommendations, the first is not related to the topic, the second and third recommendations are in principle true statements, but none of the research presented in this way leads to them.

Recommendation №4 also sounds very good, but in no way follows from the text.

The huge volume of applications shows that considerable work has been done to analyze a large number of fights, but unfortunately this is not logically related to the topic of development.

Thus, the dissertation presented for consideration is, in my opinion, indefensible.

Despite all the critical remarks, I believe that serious efforts have been made, a large amount of data and information has been collected and processed. All this makes me think that the doctoral student and her supervisor were able to correct individual shortcomings, to bring to the fore facts and data supporting or denying their working hypothesis.

In the end, a large amount of information is presented, which is not interconnected and reasonably arranged in the context of the topic.

The omission of a preliminary examination of the work, I believe, has contributed to the described weaknesses of the development and its official defense will reflect on the NSA and its reputation.

Reviewer: .....

Assoc. Prof. Rasho Makaveev, Ph.D.

08/27/2020